

MICHEL BAKKER

BRUGGEN IN DE KUNST

Vlakebrug — verbroken verbinding

Vorig jaar vierde men het 150-jarig bestaan van het Kanaal door Zuid-Beveland, een voor het scheepvaartverkeer belangrijke waterweg die de Ooster- en Westerschelde met elkaar verbindt. Over dat kanaal ligt de Vlakebrug. In de serie *Bruggen in de Kunst* is de provincie Zeeland nillens willens wat stiefmoederlijk bedeed. Tot nu. De fraaie pentekeningen van de Zeeuwse kunstenaar Marius Weststrate tonen een belangrijke episode uit de geschiedenis van die Vlakebrug.

DE BRUG

In 1938 kwam deze gepentekende Vlaktebrug over het kanaal tot stand. Feitelijk bestond deze overbrugging uit een trits van nevenschikte bruggen: twee voor het spoorverkeer en één voor het wegverkeer. Eerder lag er een draaibrug (1865). Stalen basculebruggen over één van de brugopeningen gaven ook grotere schepen een doorvaartmogelijkheid. In de Tweede Wereldoorlog viel Zuid-Beveland tijdens de meidagen van 1940 ten prooi aan oorlogsgeweld. Ten oosten van het Kanaal door Zuid-Beveland richtte men, op de lijn Hansweert-Yerseke, tevens ter verdere afscherming van Walcheren, de Zanddijkstelling op. De Vlaktebrug maakte er deel van uit. Ook na de capitulatie van woensdag 15 mei ging daar de strijd nog door. Die woensdag vernielde men met springstof de vaste stalen overspanningen van de Vlaktebrug, dit om te verhinderen dat de Duitsers het kanaal zouden oversteken. De beide basculebruggen werden omhoog gedraaid. Uiteindelijk moest ook hier de verdediging opgegeven worden toen de bezetter dreigde Middelburg te bombarderen. Op 17 mei was de algehele capitulatie dan een feit.

Treinverkeer was al vanaf augustus 1940 weer mogelijk over een provisorisch herstelde spoorbrug. In 1941 was de oeververbinding geheel hersteld. Maar zoals vaker in oorlogstijd, moest de brug het een tweede keer ontgelden. Op 8 juli en 3 augustus 1944 bombardeerde de Britse Royal Air Force de overspanning en zelfs op 5 oktober bracht een Duits Sprengcommando nog schade toe. Het scheepvaartverkeer was volledig gestremd. Het wegverkeer kon de oversteek echter nog maken middels de Postbrug en de Bonzijkbrug of te voet of met de fiets over het sluisencomplex in Wemeldinge en Hansweert.

Na de voor de geallieerden succesvolle Slag om de Schelde werden er eerst twee pontonbruggen en iets later een baileybrug over het kanaal geslagen. Begin 1945 herbouwde men de spoorbrug, vervolgens herstelde men in 1947 de verkeersbrug; deze zouden tot 1992 dienst doen. De huidige Vlaktebrug – nabij de Vlaketunnel – bestaat nog steeds uit een verkeers- en een spoorbrug.

DE KUNSTENAAR

Marius Weststrate is autodidact. Hij is geboren en getogen in Wemeldinge. Na de LTS – afdeling metaal – kwam hij in de bouwwereld terecht. Zijn carrière zou echter een bijzondere wending nemen: hij legde zich toe op sportmassage en verzorging van sporters. Dertig jaar heeft hij wielrenners begeleid en verzorgd, ook op de grote evenementen als de Tour de France, de Giro d'Italia, de Vuelta in Spanje, de wereldkampioenschappen en in 1988 de Olympische Spelen in Seoel.

Vanaf 1990 verbleef hij samen met echtgenote Jozien Ruissen – keramiste – jaarlijks een langere tijd in Roquetas de Mar in Andalusië (Zuid-Spanje). Daar vond hij de tijd en rust om met pasteltekeningen en aquarellen te beginnen, les te nemen en zich door middel van studie en zorgvuldig observeren kunstzinnig te bekwamen. Potlood, pen, pastel en penseel worden nog steeds afwisselend gehanteerd.

“Tekenen was een oude hobby en geïnteresseerd in beeldende kunst was ik al langer. Ik zocht steeds naar andere uitdrukingsmogelijkheden en ben schilderend eerst met water- en acrylverf aan de slag gegaan. Daarna met olieverf en de laatste jaren – sinds 2010 - geeft pentekeningen met de Rotringpen me veel plezier.”

De interesse voor zijn geboortestreek Zuid-Beveland, maar ook de liefde voor Andalusië, zijn zichtbaar in zijn werk. De natuur en de stilte zijn het uitgangspunt en het verleden komt als thema steeds terug. De hier afgebeelde pentekeningen *Verbroken* en *Verbinding* zijn in mei 2016 gemaakt voor de Kunst en Natuurroute Wemeldinge. ■

Met dank aan Jaap Geleijnse en Peter van Strien.

LITERATUUR

E. van Blankenstein, *Bruggen in Nederland, Vernieling en herstel, 1940-1950*, Zutphen 2009.
J. Cats, 'Kanaal verhaal', in: *Zeeland Boek Brochures*, nr. 6, Vlissingen 1992.

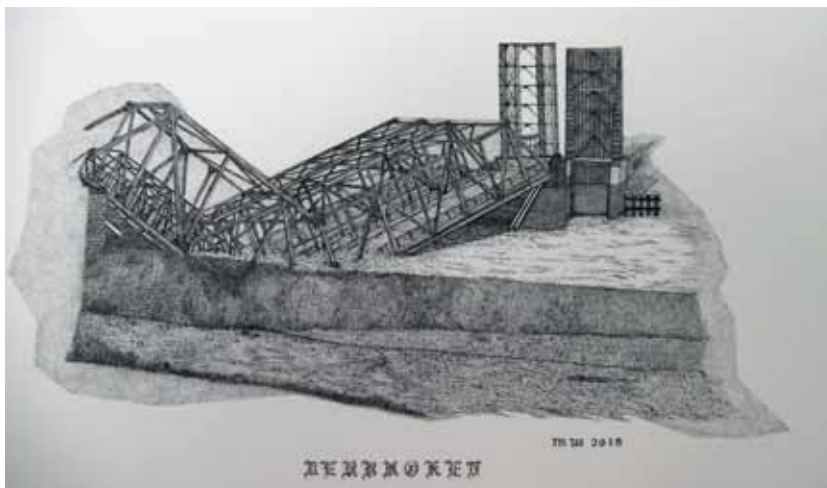

↑ *Verbinding - de Vlaktebrug gezien vanaf de oostzijde van het kanaal van Zuid-Beveland, situatie na de oplevering in 1938, pentekening op Japans papier, 2016, 400 mm x 600 mm.*

Tekenen was een oude hobby en
geïnteresseerd in beeldende kunst
was ik al langer

DE VERBROKEN

← Verbroken - de Vlakebrug
gezien vanaf de westzijde van
het kanaal van Zuid-Beveland,
situatie na de vernieling in 1940,
pentekening op Japans papier,
2016, 400 mm x 600 mm.